

Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

3. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

4. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події : наказ МВС України від 06.11.2015 № 1377.

5. Про організацію реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення, інші правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України : наказ МВС України від 22.10.2012 № 940.

Обитоцька Марія Володимирівна
курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ПРАЦІВНИКАМИ ПОЛІЦІЇ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ТА ЗАХОДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

На етапі надходження до органу поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення до початку досудового розслідування проводиться лише одна слідча розшукова дія (СРД) – огляд місця події, під час якої є можливим тимчасове вилучення майна, що відповідно до глави 16 КПК є заходом забезпечення кримінального провадження.

Мета проведення огляду місця події – виявлення та фіксація відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення.

Учасники огляду місця події. Окрім слідчого чи прокурора, які проводять цю СРД, до участі в огляді також може бути запрошений: потерпілий, підозрюваний, захисник, законний представник, спеціаліст, а також інші учасники кримінального провадження. Стаття 3 КПК України серед учасників кримінального провадження не передбачає працівників підрозділів Національної поліції, але п. 2.7.2 Інструкції дозволяє залучати до огляду місця події інших членів СОГ. Як вище було зазначено, до складу СОГ обов'язково входять оперативні працівники. Окрім того, за необхідності до складу СОГ входять й інші працівники ОВС. Так, під час виїзду на місце вчинення кримінального правопорушення проти життя, здоров'я, статевої свободи та статевої недоторканності до складу СОГ включається за необхідності кінолог зі службово-розшуковим собакою, психолог, а за наявності на місці події трупа (частин трупа) людини до проведення огляду обов'язково залучається експерт НДЕКЦ відповідної спеціалізації. Під час виїзду на ДТП зі смертельними наслідками до СОГ обов'язково залучаються працівники ДПС (п. 9.1, 10.1 Інструкції). Наказ МВС України № 940 в п. 6.3 передбачає серед можливих членів СОГ також і працівників поліції превентивної служби. Також 4-м розділом цього Наказу передбачено й обов'язок начальників органів поліції та керівників органів досудового розслідування виїжджати на місце події під

час скоєння тяжких, особливо тяжких злочинів, кримінальних правопорушень та інших подій, що можуть викликати суспільний резонанс; п. 2.10 Інструкції зобов'язує цих осіб брати участь під час огляду місця події.

Повноваження учасників. Досягнення мети проведення цієї СРД є можливим лише при чіткому розподілі повноважень кожного з членів СОГ, які беруть участь в її проведенні.

До повноважень слідчого під час проведення огляду місця події, згідно з ст. 237 КПК України, відносяться: 1) фіксування у протоколі відомостей щодо обставин учинення кримінального правопорушення; 2) вилучення речей і документів, які мають значення для кримінального провадження, та речей, вилучених з обігу, які підлягають негайному огляду і опечатуванню із завіренням підписами осіб, які брали участь у проведенні огляду. Але необхідно пам'ятати, що, відповідно до ст. 171 КПК, не пізніше наступного робочого дня після здійснення вилучення майна слідчий повинен або подати до слідчого судді клопотання про арешт тимчасово вилученого майна, або повернути майно його володільцю; 3) заборона будь-якій особі залишати місце огляду до його закінчення та вчинювати будь-які дії, що заважають проведенню огляду; 4) проведення вимірювань, фотографування, звуко- чи відеозапису; 5) складання планів і схем; 6) виготовлення відбитків та зліпків.

Повноваження працівників поліції – учасників цієї СРД регламентовані відомчими НПА, зокрема: Наказом МВС України № 940, Інструкцією, Наказом МВС України 03.11.2015 № 1339 «Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події» (далі – Наказ МВС України від 03.11.2015 № 1339) та полягають у виконанні усних та письмових вказівок і доручень слідчого, які можуть стосуватися: вжиття невідкладних заходів до охорони місця події; виконання вимоги слідчого про заборону особам залишати місце проведення огляду; доставлення і поміщення для тимчасового зберігання на спеціальні майданчики чи стоянки вилучених під час огляду транспортні засоби; здійснення транспортування потерпілих та загиблих унаслідок ДТП осіб до медичних закладів, надання консультації слідчому з питань, що потребують відповідних спеціальних знань і навичок; з використанням спеціальних знань та навичок, науково-технічних засобів і спеціального обладнання проведення вимірювання, фотографування, звуко- чи відеозапису, складання планів і схем, виготовлення графічних зображень оглянутого місця чи окремих речей; виявлення, фіксація, здійснення вилучення та пакування матеріальних об'єктів, які несуть на собі слідову інформацію вчиненого правопорушення; здійснення заяв; надання письмових пояснень, які додаються до протоколу у вигляді додатків, тощо.

Після ознайомлення з текстом протоколу огляду місця події усім учасникам СРД надається право зазначити у ньому свої зауваження та доповнення.

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 40-41. – Ст. 379.

3. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

4. Про організацію реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення, інші правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України : Наказ МВС України від 22.10.2012 № 940.

5. Про затвердження Інструкції про порядок залучення працівників органів досудового розслідування поліції та Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України як спеціалістів для участі в проведенні огляду місця події : Наказ МВС України від 03.11.2015 № 1339.

Циганков Дмитро Віталійович

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції

Науковий керівник: **Дараган Валерій Валерійович**

доцент кафедри оперативно-розшукової
діяльності та спеціальної техніки
кандидат юридичних наук

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДРОЗДІЛІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

В умовах асоціації України і Європейського Союзу особливого значення набуває аналітична діяльність державних органів, у тому числі підрозділів кримінальної поліції, що обумовлено цілим рядом принципів, на основі яких формується громадянське суспільство.

Реформування правоохоронної системи України, в першу чергу МВС України, обумовлює необхідність наукового аналізу даного напрямку діяльності. Положення про Міністерство внутрішніх справ України покладає організацію аналітичної діяльності на МВС [1]. У той же час Закон України «Про Національну поліцію» передбачає аналітичну діяльність підрозділів кримінальної поліції за певними напрямками, яку необхідно розглядати як функцію [2].

Інформаційно-аналітична діяльність безпосередньо реалізується через відповідну роботу підрозділів поліції, але ними у межах їх компетенції не проводиться.

Відповідно до Положення про Національну поліцію, до її функцій (повноважень) належать: здійснення заходів щодо реалізації державної політики у сфері забезпечення публічного порядку і безпеки; аналіз і прогноз стану злочинності, охорони публічного порядку; узагальнення правозастосовної практики; розробка і прийняття в межах своєї компетенції заходів з попередження злочинів і адміністративних правопорушень, виявлення та усунення причин і умов, що сприяють їх вчиненню [3].

У сучасних умовах підрозділи кримінальної поліції з метою реалізації вищезгаданих і інших повноважень мають право, зокрема, формувати і вести відповідно до законодавства України обліки, інформаційні бази